

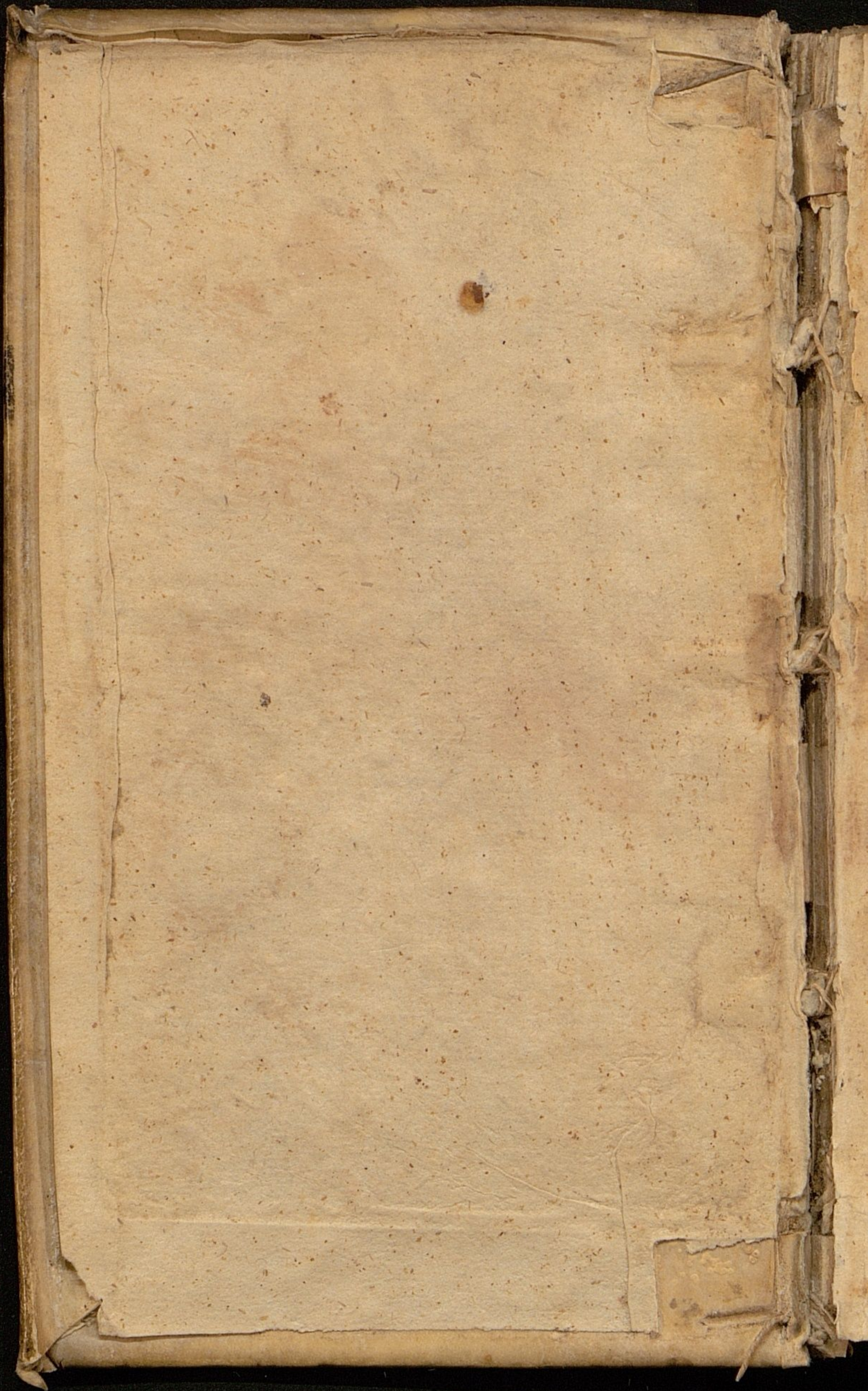
M P V I

6 3 3

Handwritten text on the spine, including the word "Monito"

67

DISPUTATIONUM DE CONCILIIS

DECIMA,

Qua Eutychiani neoterici sive
Ubiquistæ refutantur:

Ad quam

DEO OPT. MAX.
ANNUENTE,

Præside

Reverendo & clarissimo viro,

D.M. JOHANNES LAMPADIO, S. THEOLOG. HISTORI-

ARUMQUE IN SCHOLA PUBL.
BREMENSI PROFESSO-
RE DIGNISSIMO,

respondebit,

ABRAHAMUS ULRICUS

SERVESTA-ANHAL-
TINUS.

Ad d. 21. August. horis locoq; solitis.

BREMÆ

Apud Johannem Westelium, a^o 1613.

4.4.

ILLUSTRISSIMIS ET
GENEROSISSIMIS PRINCI-
PIBUS AC DOMINIS,

Dn. AUGUSTO,

Dn. RODOLPHO,

Dn. LUDOVICO,

Fratribus germanis : Princi-
pibus Anhaltinis, Comi-
tibus Ascaniæ, Domi-
nis Servestæ ac
Bernburgi,
&c.

Dominis suis clementissimis.

Offero vobis, heroës illustrissimi, theses hæc theolo-
gicas, placida disputantium συζητησιν in inclyto Bre-
mensium Lycéo subjectas : illas quidem, si paginarum
numerus spectetur, valde exiguas ; si verò res quam tractant,
ipsa consideretur, minimè contemnendas, aut levidense, quod
dicitur, munus estimandas. Continent enim doctrinam,
non minus hoc tempore utilem quàm necessariam de Incarna-
tione Filii Dei, seu de unione personali duarum naturarum in
Christo, quâ ut perfectus Deus, ita & perfectus homo & frater
noster, nobis per omnia similis, excepto peccato, creditur : qua
licet à multis passim exagitetur, & convitiis ferè innumeris
proscin-

P R Æ F A T I O

proscindatur; semper tamen fuerunt viri aliquot cordati, qui eam à cavillis & imposturis adversariorum liberarent, & veritatē à tenebris, quibus hætenus involuta fuit, ita discernere-
rent, ut licet contradicentes splendidis verborum ampullatorū lenociniis, & sophisticationibus speciosè confictis eam denuò obscurare conati fuerint; ipsa tamē immota hætenus vel contra inferorum portas constiterit. Adeò sibi constat tritum illud Hesychiei veri-verbii: ἀνιχνύσθαι ἀληθεία· ψευδολογία ἢ κηλίαις).
Quæ quum ita sint, non possum, quin Deo opt. max. pro luce doctrinæ, hisce extremis mundi temporibus inter nos accensa, gratias agam indefinentes, & cum Vigilio, patre minimè omnium dormitante, exclamans dicam: Hæc est fides & confessio catholica, quam Apostoli tradiderunt, martyres roboraverunt, & fideles hucusq; custodiunt! Utique hæc illa est doctrina, quæ clarissimis S. scriptura dictis nititur, Patrum testimoniis fulcitur, conciliorum orthodoxorum decretis confirmatur: & deniq; argumentis quoq; ex ratione verbo Dei illuminata petitis, comprobatur. Hæc est illa doctrina, quæ multos jam annos, non tantum in tota vestra ditione, sed vel præcipuè in illustri gymnasio Servestano (in quo me natū, educatū, informatū esse, in maxima fœlicitatis parte semp collocavi, & adhuc colloco) labore & vigiliis doctissimorum virorum propagata est, & ex variis errorum labyrinthis vindicata: inter quos beatæ memoriæ theologum, & fidelem Iesu Christi servū, d. M. Wolfgangum Amlingum, pro patrē olim meum carissimum, honoris causa nomino: qui præterquam quod concionibus ad populum frequentissimis, & prælectionibus ad studiosam juventutem eruditissimis ipsam defendit; scriptis etiam adversus cōtradicentes nervosis, dum Deus eum inter vivos esse voluit, constantissimè est tutatus. Ac ne silentio præteream clariss. viros, præceptores de me studiisq; præclare meritos, d. M. Casparum Ulricum, ecclesiarum in Anhaltinatu ephorum, quoad vixit, vigilantiss. & d. M. Joannem Theopoldum, professorem s. theologiæ publicum, affinem meum honorandum; quid illi hac in parte præstiterint, satis loquuntur prælectiones illorum doctissima in gymnasium vestro

DISPUTATIO DECIMA
DE CONCILIIIS, QUAE UBIQUISTÆ
CONFUTANTUR.

THESIS PRIMA.

Hactenus demonstravimus, nullo S. scripturæ testimonio niti realem idiomatū communicationem, ac proinde Ubiquitatem; imò eam omnibus *κρίτοις*, tam insistis quàm assumtis repugnare, nec synodorum orthodoxarum aut patrum auctoritate defendi posse. Quid? quòd enervet patrum rationes, quibus illi deitatem Christi adversus hæreticos vindicarunt, itaq; Ubiquistas, ut qui in principia impingant, ab hac disputatione facessere jubemus. Sequuntur nunc argumenta artificialia, quorum *primum*, à forma unionis petitum, ita sonat: Quicquid formam unionis hypostaticæ convellit, reprobandum est. At Ubiquitas convellit formam unionis hypostaticæ. Ergò reprobanda est. *Quid antagonista mei ad hoc?* Formam unionis in communi supposito sitam esse alter ait, alter negat. Constat inter orthodoxos, unionis personalis formam esse talem copulationem, quâ persona Filii Dei

S ab æ-

ab aeterno existens, humanam naturam propriam personalitate destitutam, in unitatem personae suae assumpsit, salvis utriusque naturae proprietatibus. Non igitur haec unio est tantum inhabitatio, qualiter in sanctis Deus habitat; nec tantum consensus; nec commixtio, ut quando aqua vino miscetur; nec combinatio, sicut duo asseres compinguntur; nec denique compositio, quam ex duobus tertium quiddam exsurgit. Formam a. hanc in communi supposito consistere ita probo: Per quod Christus subsistendo distinguitur à Patre, matre & nobis, in eo forma unionis hypostaticae consistit. At per id suppositum. Ergò. Quare non sita est forma ista in communicatione idiomatum divinorum. Quia 1. duae essent alioqui personae in Christo, & sequeretur, Patrem etiam esse incarnatum, cum attributa sint communia Trinitati. 2. Corpus Christi mortuum non fuisset λόγῳ hypostaticè unitum. 3. Esset unio accidentalis, non substantialis. 4. ne naturae quidem in Christo hypostaticè essent unitae, propterea quod quaedam idiomata communicari non possint, qualia sunt: increatum, esse actum purum, aeternum aut infinitum. 5. humana natura esset assumpta in unitatem divinae naturae, & esset Patri ac Spiritui sancto ἑμὸς σὺν.

2. Ex hujus rei ignorantia multa absurda profluxerunt, quòd nimirum confundantur gradus præsentiæ Dei & naturarum proprietates, & naturæ ipsæ cum persona & inter se commisceantur, & paulatim in hæresin Patripassianorum transeat: imò Marcioniticè & Manichæè corpus Christi in spectrum convertatur, duplex deitas confingatur, & ascensio in cælum in disparitionem transformetur, & tandem cælum terræ misceatur, & contrà, & corpora cœlestia negentur esse circumscripta.

3. *Quid ad hæc noster à Cacia?* Nugatur strenuè in vocabulis *communisupposito*, sed præter casam, & formam unionis ex Coloss. 2. v. 9. describit τὸ λόγος in assumpta carne inhabitationem σωματικῶς, & ex Athanasio *περὶ ὁμοουσιότητος τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ* eis θεότητα, ex Phil. 2. v. 7. Hinc argumentatur: Si natura assumpta cum divinitate assumēte est copulata, ejusdē gloriæ, honoris & proprietatum particeps & cōsors est facta. Resp. Negatur consequentia: confunduntur enim charismata & attributa. Quod ad dictum Col. 2. & Joan. 1. *Verbum caro factum est*; non idiomatum communicatio, sed unio duarum naturarum personalis ibi asseritur, salvis naturarum proprietatibus, ut habet Synodus Chalcedonenſis: *ἑδαμὲν τῆς ἰῶν φύσεων ἀγαφορῆς ἀνηρημένης, ἀλλὰ τὴν ἑνωσιν*

ἐνωσιν σωζομένης δὲ μάλλον τῆς ιδιότητος ἑκά-
 τερας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρόσωπον, καὶ μίαν
 ὑπόστασιν σωτηρίας. Ad Athanasium quod
 atinet, longè secius ille de hoc mysterio sen-
 sit, cum Incarnationem vocat ἐνσωμάτωσιν,
 ἐνσώμαλον παρεσίαν, ἑπίβασιν τῆς λόγου εἰς σῶ-
 μα, πρὸςληψιν σαρκὸς, συγκάτωσιν, ἐνσαρ-
 κεν παρεσίαν, & pag. 49. Comelin. edit. ita
 scribit: *Non in corpore circumclusus erat λό-
 γος, neq; cum in corpore aderat, alibi deerat,
 sed omnia continebat. Cùm esset in humano
 corpore, atq; illud ipse vivi-
 ficaret, eodem quoq;
 momento vivificabat universa, & in omnibus
 aderat, & extra universa subsistebat. Mens
 cogitatione sua nihil movet aut transfert. neque
 si quis domi desidens, de cælo cogitationes ineat,
 ideo continuo & Solem moverit, & cælum cir-
 cumverterit: sed ut ea contuetur in motu &
 in rerum natura exsistere, ita vim suam in ea
 explicare non potest. Caterùm nequaquam eo-
 dem modo Dei verbum in corpore humano ver-
 sabatur, ut quod ibi non colligatum esset sed po-
 tiùs corpus in se contineret, adeò ut & ibi esset,
 & in omnib. exsisteret, & extra rerum essenti-
 as versaretur, & in solo Patre requiesceret.*

4. Tantidem sunt rationes, quibus realis
 idiomatum divinorum communicatio asseri-
 tur, quarum ^{1.} est: In unione est *ἁνωγήσις*
 & immeatio naturarum, Ergò. *ἁνωγήσις*
 ἁνωγήσις

ρησις ista de reciproca & mutua communica-
 tione trium personarum deitatis à patribus
 accipitur, sed à Damasceno ad unionis myste-
 rium transfertur. at alio sensu. De Trinitate
 enim rectissimè περιχώρησις prædicatur, in
 qua personæ sunt æquè infinitæ & immensæ,
 estq; alius & alius; de unione non item, in
 qua est aliud & aliud, & alterum quidem fini-
 tum, alterum verò infinitum. Περιχώρησις
 ergo in unione nihil est aliud, quàm recipro-
 ca & mutua idiomatum communicatio in
 concreto, non in abstracto. Assumptio itaq;
 eo sensu negatur. 2. Ubi identitas ὑποστάσεως
 λόγος carni communicatur, ibi etiam fit com-
 municatio idiomatum. At per unionem. Er-
 γο. R. Communicatur carni hypostasis λόγος
 non aliter quàm ipsa Deitas, id est, unitur,
 non transfunditur. Negatur ergò major. 3.
 Cui data est omnis potestas, eidem attributa
 divina sunt communicata. At carni. Ergò.
 R. Negatur utrumq; antecedens. ἐξουσία η.
 potestatem officii significat, à qua nemo sanus
 ad attributorum divinorum communicatio-
 nem vel corporalem præsentiam argumenta-
 tur. Deinde non carni, sed personæ com-
 petit officii administratio καὶ ὀικονομίαν. 4.
 Ex effectis communicationem istam probari
 contenditur, quæ sunt: vivificatio, resusci-
 ratio, emundatio à peccatis. R. At ista sunt

ὑποπέσματα, in quibus caro agit quod carnis est, λόγος quod λόγος est.

§. *Quid aliter ab Austro?* Sic infert: 1. Quæ natura in ipsa persona τῆς λόγος habet suam subsistentiam, ea etiam illocalem & sublimem existendi modum habet, quo omnes alias creaturas salva sua veritate supergrediatur. At humana Christi. Ergò. R. á particulari ad universale nihil conficitur: Quamobrem ἀπολογίως concludit, communicationem idiomatum, quam majestatis divinæ vocat, inde sequi, eamq; sic probat: Secundum quam naturam Christus exinanitus est, secundum eam est in forma Dei, h. e. habet majestatem Dei propriam. At Christus secundum humanam naturam est exinanitus. Ergò. R. Ambiguitas est in terminis. 1. In forma Dei esse est æqualem esse Deo; neq; creata aut communicata dona seu χαρίσματα, qualia per majestatem intelliguntur, importat. Deinde neganda est major, nec non ipsa assumptio, quia Christus secundum personam, deitate ad tempus occultatâ, sese exinanivit. Sensus dicti est: Nemo putet sibi humiliationem obstare, quo minùs ad gloriam evehatur: quia illa Christo non obstitit, quo minùs nomen supra omne nomen adipisceretur. Quid verò sibi dictum velit, Justinianus Imp. in *Confessione recta fidei, qua in S. Dei Ecclesia præ-*

*prædicatur, his verbis declarat, quod Deus
 secundum subsistentiam sibi naturam huma-
 nã univerit: Ideò n. esse unũ Dominũ Jesum
 Christum, habentem in semetipso perfectio-
 nem divinæ naturæ, & perfectionem naturæ
 humanæ, & manere quod erat, non trans-
 mutare quod factus est. Et Leo epist. ad Fla-
 vian. Qui manens in forma Dei, fecit homi-
 nem, idem in forma servi, factus est homo. Te-
 net enim sine defectu proprietatem suam utraq;
 natura. Et sicut formam servi Dei forma
 non adimit, ita formam Dei, servi forma
 non minuit. Et idem ad Leonem Aug. Qui
 ex sempiternitate æqualis est Deo, dicitur exal-
 tatus: quia inseparabiliter manente unitate per-
 sona, unus atq; idem est, & totus hominis filius
 propter carnem, & totus Dei filius propter u-
 nam cum patre Deitatem. Secundum for-
 mam Dei ipse & pater unum sunt, secundum
 formam a. servi, non venit facere voluntatem
 suam, sed voluntatem eius, qui misit eum. Et
 tandem concludit: In magno sacrilegio se ver-
 sari hereticorum manifestat impietas, cum sub
 specie Deitatis honoranda, humane carnis in
 Christo denegant veritatem, & religiosè existi-
 mant credi, si dicatur in salvatore nostro esse
 non vera caro. Ergò S. patrum iudicio Ubi-
 quistæ sunt sacrilegi. Secundum argumen-
 tum est: Quæ natura Christi ascendit in cœ-
 los, ea collocata est ad dextrã majestatis Dei,*

longè suprâ omne imperium, ac potestatem,
 & potentiam, & dominationem, & omne
 nomen, quod nominatur non solū in hoc se-
 culo, verūm etiam in futuro, & omnia subje-
 cta sunt pedibus ejus, Eph. I. v. 10. II. & 12.
 Atqui Christus secundum humanam natu-
 ram ascendit in cœlos. Ergò, R. Negatur
 major; quia totus Christus est exaltatus, et si
 propter humanitatem exaltatus esse dicitur.
 Non igitur conficitur *ἁνωτάτης* seu *ἰδιωμα-
 τῶν ἡνωμένων* ex conjunctione unibilium Dei
 & hominis in Christo, non magis quàm in
 homine unio personalis idiomatum commu-
 nicationem producit.

6. Et orthodoxi quidem patres ad unio-
 nem hypostaticam hanc explicandam nos re-
 mittunt ad alteram unionis personalis speci-
 em, videlicet animæ & corporis in homine:
 nulla enim in rerum natura unionis persona-
 lis alia extat species. Ut autem corpus non
 est propterea invisibile, quod personaliter u-
 nitū est animæ invisibili, nec anima propter
 ea est palpabilis aut mortalis, quod hyposta-
 ticè corpori palpabili & mortali est unita:
 ita nec caro Christi ideò est omnipræsens,
 quòd immensæ Deitati est conjuncta, nec
 Deitas propterea est circumscripta, quòd cir-
 cumscripto corpori personaliter est unita.

7. Fateor sanè cum Damasceno lib. 3. c. 26.

Notæ

Non necesse est paradigmata omni modo, & absq; defectu, similia esse rebus ipsis, sed aliquid habere simile, aliquid vero dissimile: attamen cum Justinus scribat: ἀρμόδιόν γε τὸ ὁμοειγμά, ἔ κατὰ πάντα, κατὰ τι γέν: appositum sanè paradigma est, si non ex omni, ex aliqua tamen parte: etiam atq; etiam videndum est, quousq; se ista non tam similitudo, quàm altera species unionis personalis, cujus tot sunt exempla, quot homines ab Adamo nati fuerunt, extendat. Et primùm accipio quod datur ex Athanasio dial. 4. de Trin. Tom. 4. Sicut anima propter unionem ad corpus σωματῆτι, incorporatur, & corpus ψυχῆτι animatur, ita λόγος propter unionem hypostaticam dicitur caro factus, seu incorporatus, homo Christus verò dicitur deificatus, seu in Deum assumtus. Jam subsumo: At ita anima incorporatur, & corpus animatur, ut utraque suas proprietates retineat, nequaquam transfundat aut communicet alterutri. Hinc concludo: Ergò sic etiam deificatur humanitas Christi, ut nequaquam Deitas suas proprietates ei communicet. Et hoc est quod unio personalis necessariò requirit. Si enim duo finita sic personaliter uniuntur, ut suas proprietates retineant, multò magis infinitum finito unitum proprietates suas retinet. Quod cum animadvertat adversarius, & absurdum

S s esse

esse videat, omnia attributa communicari, cautè attributa ista distinguit, & quædam incompossibilia esse dicit, quæ alteri τῶν ἐνωθέντων communicari prorsus nequeant: quædam autem communicari posse affirmat, ut quæ naturæ unitorum alterius nõ repugnent. R. At Ubiquitas naturæ alterius unitorum repugnat. Ergò communicari nequit. Ex ratione à fine petita idem probo per βίαιον: quod non perficit alterum unibile, sed destruit, id non competit ei. At Ubiquitas corpus non perficit, sed destruit. Ergò est incompossibilis, & non minùs ei competit, quàm εὐεργεσία corpori, aut visibilitas animæ.

8. *Quid alter à Cecia ad hæc?* Nugas agere pergit, quæ nihil ad rhombum faciunt. Ut autem appareat, qua in re dissimilitudo unionum harum duarum personalium hæreat, S. patres minimè omnium præiudicio excæcatos audiamus, ¹. Differentia est, ut Maxentius cont. Aceph. scribit; quod λόγος antè incarnationem extitit, quippe qui ante secula à patre natus in propria persona incommutabiliter subsisterit. Animam autem humanam ante carnem alicubi subsistere, & postmodum carni inseri, nemo ausus est adfirmare. ². Non dicitur una natura in Christo, quemadmodum una natura humana dicitur: quia cum una natura dicitur humana, quæ tamen ex duabus constat,

constat, id est ex anima et corpore principaliter, illa causa est, quod nec initialiter anima alibi possit existere, quam in corpore, nec corpus valeat constare sine anima. Contra, Deitas absq; humanitate permanet esse quod Deitas est: & humanitas etiam sine adsumptione divina in sua, qua divinitus instituta est, permanet esse natura; atq; ita & sine sui adunatione possunt in suis proprietatibus permanere, ex quo si earum facta processit unio, propter servandam plenitudinem Sacramenti, perfectionemq; mysterii, has easdem necessarium est proferri sub una eademq; persona, sic indiscretas atq; inseparabiles in illa unione constare, ut permaneant esse quod sunt. ^{3.} Anima passibilis est, divinitas verò impassibilis, etiam in ipsa unione, ut Rusticus Diaconus l. adv. Aceph. cap. 5. ait: Anima compatitur corpori, Deus a. nequaquam. ^{4.} Sic idem pergit: Anima nullatenus foris à corpore suo habet operationis principium. Deus a. verbum & in humanitate existens, in caelo, & ubiq; consuetas operationes implevit, licet quasdam & inestimabiles & per corpus. Quid n. differbat ad operationes ejus, q̄ sunt ab initio, utrū non haberet, an haberet humanitatē? dū per humanitatem non plueret, non tonaret, non astra moveret: & simpliciter dicere nihil amplius per eam sit operatus, nisi sola qua noviter propter nostram sunt facta saluationem, pro qua
 & hu.

Et humanatus est. 5. Rem acu tangit Rusticus
 Diaconus cap. 8. Ergo in nullo dissonare
 dicitis eam qua in Christo celebrata est unitionem
 ab ea unitione qua incessanter fit in uni-
 versomundo, ubicunq; componitur homo? Et
 respondet ad hanc quaestionem, non in ipsa u-
 nitione, sed in iis tantum qua uniuuntur, id est,
 naturis differentiam fieri. Alioqui sicut illic
 qua unita sunt, unum eundemq; hominem per-
 fecerunt: sic & hic unum Christum, unum fili-
 um, unum Dominum, unam personam & u-
 nam subsistentiam. Manere autem Deitatem
 infinitam, & humanitatem circumscriptam,
 etiam in statu exaltationis, supra ex Eusebio,
 Athanasio, & Greg. Nysseno demonstratum
 est. Postremo concludit hanc controversi-
 am Vigilius l. 4. c. 5. Non quia diversum est
 oculis audire & auribus videre, ideo non est u-
 nius hominis utrumq; aut quia diversum est
 capite & pedibus ambulare, ideo non est opus
 commune. Sicut ergo diversa habent opera
 caput & pedes in homine uno, & tamen unus est
 homo, nec alius est in capite, alius in pedibus:
 sic diversa sunt opera verbi et carnis in Christo,
 nec tamen alius est in verbo, alius in carne, sed
 ex utroq; & in utroq; idem est Christus. Mori
 certe & non mori longe diversum est, & tamen
 nos ipsi sumus qui morimur, & nos ipsi sumus
 qui mori non possumus. Sicut ergo unus est
 homo

homo qui moritur ex uno, & non moritur ex altero, sic unus est Christus, qui mortuus est ex carne, & non mortuus est ex verbo. Haecenus patres. Unde sic ratiocinor: Quam dissimilitudinem nemo unquam patrum vidit, eam affectibus fervientes posterius comminisci non debent. At dissimilitudinem hanc unionis personalis, ex qua in hominibus communicatio idiomatum quidem non reperitur, in Christo verò necessariò inveniatur, patres ne per sebrim quidem unquam viderunt aut observârunt. Ergò eam in male-fana causa obtrudere posterius non debent. Sed instant: Ubique esse humanam naturam personaliter, non quia persona est, sed quia ut natura personata unita est personæ personanti, ubique præsentis, vel quia in persona subsistit, ut ea in persona subsistentia sit causa Ubiquitatis. R. Ut unio personalis non tollit distinctionem naturarum, ita non est causa Ubiquitatis humanæ naturæ: alioqui sequeretur eam nunquam aut nusquam per se circumscriptam fuisse, aut veri corporis proprietates actu & realiter habuisse, quia nunquam & nusquam humana natura fuit extra unionem personalem. 2. eadem ratione corpus posset dici increatum, incorporeum, æternum, quia personæ increatæ, incorporeæ, æternæ est unitum: imò posset dici Deus, quia personæ quæ Deus est, unitum est.

9. Se-

9. Secundum argumentum artificiale à fine incarnationis petitum, hoc est: quicquid cum fine & scopo incarnationis pugnat, repellendum est. At Ubiquitas. Ergò. Assumptio probatur: Deus enim homo factus est, hac potissimum de causa, ut morte pœnas peccatis nostris debitas lueret, Heb. 2. v. 14. At mortem hanc Ubiquitas abnegat. Cùm enim mors sit separatio animæ à corpore, quò separabitur anima, si corpus est ubiq;? quod enim ubiq; est, loco moveri non potest. Quæ relinquetur pio sapientia, cruce Christi sublata? quæ relinquetur tentato consolationis materia, morte Christi in phantasticam illusionem conversa? *Quid mei adversus hunc arietem?* Unus negat, Christum propterea incarnatum, ut moreretur. R. Quorsum ergo sacrificia à Deo instituta, tot hostiæ & victimæ ab Abele ad Christum? & cur nunc illæ per totum terrarum orbem abolitæ? Fateor actus redemptionis mutuo nexu inter se cohærere, ita ut unus absq; alio non consistat, & ea de causa addidi *potissimum*, ne quis me resurrectionem excludere somniaret. At qui nec resurgere potuit Christus, cū jam ante resurrectionē esset extra sepulcrum: q̄ confirmans adversarius, corpus mortuū Christi & animā ubiq; fuisse cōcedit, nec se ex cōtradictionis laqueis extricat, sed magis involvit, cū ait
 Animam

Animā & corp⁹ mortuū nō fuisse sibi præsen-
 tia: quoquid imprudentius dici potest? *Quid*
alter: Argumentum à fine allatrat, cui si re-
 spondendum, pax nunquam speranda e-
 rat. Ad principale quod attinet, pueri nostri
 illū docere possent, qui interrogari, cur Chri-
 stum verum hominem esse oportuerit, respō-
 dent; Quia iustitia Dei postulat, ut eadem
 natura, quæ peccavit, ipsa pro peccato de-
 pendat: idq; probant ex Rom. 5. v. 12. 1. Pet.
 3. 18. *Christus semel passus est pro peccatis, ut*
nos Deo adduceret mortificatus carne. Ut pue-
 riles sophisticationes risu dignas, præteream,
 sensus est: Quo totus Dei cultus Veteris T.
 respexit, ob id potissimum Christus incarna-
 tus est. At ad mortem Christi, Ergò. Itaq;
 hæret adversarius tanquam mus in pice, &
 manet nodus Gordius indissolutus: Si corpus
 mortuum fuit ubiq;, ergò ab anima non fuit
 segregatum, & vicissim: Si anima fuit ubiq;,
 ergò à corpore segregari non potuit. Verba
 sunt igitur, quæ effundit, ¹. de duplici deitate,
 quarum una corpori, altera animæ fuerit uni-
 ta: quia Deitas propter unionem nunquam
 fuit contracta ad tres cubitos, neq; corpus
 propter unionem unquam fuit expansum per
 universum. ². de loco, sive Aristotelico sive
 Platonico. Non enim tam quæritur, an cor-
 pus Christi sit in loco; quàm creditur, corpus
 Christi

Christi in unione adhuc eandem longitudinem, latitudinem & membra humana retinere. 3. non est metuenda per mortem Christi personalis unionis solutio. Quod pergit argumentari aduersus veritatem mortis Christi, ipse sibi quærat aduersarios & ad quæstionem, si anima est in corpore, quomodo eadem simul possit esse in cœlo & cum Christo, audiat pueros nostros respondentēs: *Nos per Spiritum s. qui simul in Christo & in nobis habitat, ita sacrosancto eius corpori magis ac magis unimur: ut quamvis ipse in cœlo, nos verò in terra simus, nihilominus tamen caro simus de carne eius, & os de ossibus eius: utq; omnia corporis membra ab una anima, sic nos uno eodemq; spiritu vivificemur & gubernemur.* Sed quia à pueris doceri forsan erubescit, de toto hoc argumento audiat beatum martyrem Vigilium l. 1. c. 3. *Si natura Dei eiusdem conditionis esset, ut per se atq; in se aliquibus passionum generibus subderetur, nulla esset profectò humanum corpus suscipiendi necessitas.*

10. Esto argumentum tertium à materia desumptum: Quicquid veritatem corporis Christi abolet, abominandum est. At Ubiquitas. Ergò. Assumptio probatur. Si enim corpus Christi est ubiq; non erit caro de carne nostra, nec nos erim⁹ caro ex carne ipsius, nec os ex ossibus ipsius. Eant nunc, & ad-
verbia

verbia loci à Spiritu S. usurpata cavillis eludant. Quid opus esset tot τεκμηρίοις, quibus Spiritus S. localitatem corporis demonstrat, si in Utopia fuit corpus Christi? quid sensu externo ad probationem Christo opus alioqui fuisset? Unde Hieron. *Manet adhuc, inquit, ea natura carnis, in qua passus est.* Et Theodoret. *Habet corpus eandem circumscriptionem, veriꝰ corporis formam & figuram.* Quid ad hanc rhomphæam Ubiquitæ? Unus exclamat, committi ἔλεγχον causæ, quòd omnipræsentia non tollat corporis veritatem, sed potiùs perficiat. At contrarium demonstratur. Verum enim corpus est longum, latum, crassum: habet manus & pedes, caput & ventrem: At corpus omnipræsens non est tale, nec habet membra ista organica. Ergò non est verum corpus. ^{2.} Verum corpus est locale & circumscriptum, etiam in gloria, in unione personali, in sessione ad dextram Dei. At Ubiquisticum corpus non est tale. Ergo. Unde S. patres non minùs animosè pro veritate corporis quàm Deitatis dimicarunt adversus Origenistas, qui Christum per clausas fores ingressum somniabant. Hieron. ad Pammach. demonstrat corpus Christi fuisse tactile, & fores angelorum ministerio apertas, ut Act. c. 12. & Matth. 28. lapis sepulcri ab angelo scribitur esse re-

T volu-

volutus. *Tolle locorum spatia, ait Augusti-*
nus, & nusquam erunt corpora, & ideo non erunt.
Cyrl. l. 2. de trin. Si corpus est, ergo in loco
est, & magnitudine & quantitate; quia ne di-
vina quidem natura, si quanta esset, circum-
scriptionem effugeret: quin angeli ipsi, licet in-
corporei, tamen loco circumscribuntur. Et Ba-
fil. l. de Spir. S. c. 22. Virtutes omnes in loco
circumscripta esse creduntur. Et Irenæus l.
5. c. 2. Vani sunt, qui putative Christum di-
cunt apparuisse: non n. putative hæc, sed in
substantia veritatis fiebant. Estque idem putati-
ve eum dicere visum, & nihil ex Maria acce-
pisse. Et l. 3. c. 18. Huic Christo aperta sunt
porta cæli, propter carnalem ejus ascensionem,
qui etiam in eadem carne, in qua passus est, re-
dibit. Et Vigilus l. 1. c. 6. Post resurrectio-
nem ad demonstrandam sui corporis veritatem
& comedit & bibit, & contrectandum se disci-
pulis obtulit, dicens: Palpate & videte, quia
spiritus carnem & ossa non habet, sicut me vi-
deris habere. Ad instantiam adversarii. Si ca-
ro Christi divinam habet hypostasim, non e-
rit caro de carne nostra, nec nos erimus caro
de carne ipsius: At verum prius: Ergo &
posterius. R. Valeret argumentum, si duplex
esset hypostasis. At est una tantum, quæ ad
se ut perfectissima traxit rem imperfectiorem
propriam subsistentiam carentem. Manet igitur
corpus Christi caro de carne nostra, manet lo-
calis

calis & circumscripta, nihil obstante sessione ad dextram patris. De localitate corporis Christi speciatim consule Fulgentium l. 2. ad Thrasim. c. 3. & 5. Idem alteri antagonista, qui, scommatis & gerris exceptis, nihil novi adfert, responsum esto. Ne tamen habeat quod conqueratur, nihil concludit ratio ab officio mediatorio aut regio ad praesentiam. Potest quidem Deus plus quam nos intelligimus, interim tamen a posse non possumus argumentari ad destructionem articulo- rum fidei. Eat nunc, & cavillis suis eludat adverbia loci: *Gaudeo me non fuisse hic*, Johan. 11. Surrexit, non est *hic*, Marc. 16. Eat, & se cum putidissimo Hunniano argumen- to oblectet: Humana natura Christi est in *λόγῳ*, ergo non in loco: & sciat quod in *λόγῳ* esse non abolet rerum substantias, quo mi- nus sint quod sunt, ut propterea corpus Chri- sti sit illocale, quia est in *λόγῳ*.

II. *Quartum* argumentum ducitur ab in- utili, quod etiam Helmæstadianis & Papistis ad rejiciendam Ubiquitatem sufficit: Quic- quid praesentiam corporis Christi in cæna ab- olet, tollendum est. At Ubiquitas praesen- tiam in cæna, cujus gratiâ excogitata est, pla- nè abolet & evacuat. Ergo tollenda est. Si enim ubiq; est corpus, & loco non movetur, jam ante cænam, in, sub, & cum pane fuit:

T 2

deinde.

deinde, si per modum Utopiæ est ubiq; , ergò nec in, nec sub, nec cum pane est. Nec valet *κρησφύγελον*: adest ante cœnam, sed tibi non adest: quia ab Ubiquistis etiam incredulis corpus Christi accipitur, exclusa fide. *Quid ad hanc machinam Ubiquistæ?* Negat unus, corpus extra usum adesse pani, & tamen affirmat idem vanissimâ distinctione adhibitâ. Ergò quæro: si corpus adest propter panem, & ante consecrationem adfuit, quorsum institutione Sacramenti opus fuit? Ais: fidei adest. Cur ergò ii qui fide carent, non minùs corpore Christi vescuntur? Sive igitur sustentationis, sive dispensationis præsentiam prætexas, satis est ad errorem convincendum, quod corpus præsens sit in omnibus locis, ut fateris. Ergò inutilis est cœna, à qua fides excluditur, & non minùs comeditur corpus Christi, ex vestra sententia, à bobus in gramine, à Judæis & Turcis in pane, quam à Christianis fide. Si verò propter institutionem caro Christi fide accipitur, ut Helmæstadiani contendunt, jam inutilis erit ista corporis Ubiquitas. Quantò melius Gelasius, qui in *Eucharistia*, ait, *panis manet in sua natura & substantia, ita in Christo quoq; natura retinetur humana, salva in sua substantia.* Quid alter ad hæc? Eandem cantilenam canit. Diversi a. modi præsentia confirmant argu-
men-

mentum nostrum, & quo plures modi præsentia excogitantur, quibus corpus jam ante in pane fuit, eò magis Sacramentalis præsentia aboletur. Missis itaque nugis, audiamus Gelasium l. d. 2. nat. in Christ. *Certè imago & similitudo corporis & sanguinis Christi, in actione mysteriorum celebrantur. Satis ergò nobis evidenter ostenditur, hoc nobis in ipso Christo Domino sentiendum, quod in ejus imagine profiteamur, celebramus & sumus, ut sicut in hanc scilicet in divinam transeunt, sancto spiritu perficiente substantiam, permanent tamen in sua proprietate naturæ, sic illud ipsum mysterium principale, cujus nobis efficientiam virtutemq; veraciter representant: ex quibus constat propriè permanentibus, unum Christum, quia integrum verumq; permanere demonstrant. Discat hinc adversarius, nihil habere rationem Sacramenti extra usum, ac proinde cum Helmæstadianis tantisper assensum cohibeat de omnipræsentia Christi, dum cœna administratur, propter quam corporaliter celebrandam Ubiquitas est excogitata: discat Christum adesse non propter panem, sed propter hominem, cui promissio facta est, nō pani: discat Christum adesse in cœlo localiter, in cœna sacramentaliter, ut sanguis Christi in Baptismo, in cordibus fidelium spiritualiter, at ubiq; personaliter.*

12. *Quinta ratio petitur à remotione modorū præsentia: Si corpus Christi, quod nunc ad dextrā Dei in unione personali sedet, est ubiq; , aut est ubiq; repletive tantum, ut vulgò vocant, per modum Deitatis, aut definitivè tantum, per modum spirituum (qui, ut Didymus ait l. 1. de Sp. S. c. 1. proprietate essentia sua finiuntur, vel, ut Basilius loquitur l. 5. de Spir. S. c. 22. particularibus locis includuntur) aut deniq; etiam circumscriptivè per modum corporum est ubiq;. Sed neq; primo, neq; secundo, neq; tertio modo est ubiq;. Ergò planè non est ubique corpus Christi. Quid antesignani mei ad hunc arietem τεινεγον? Respondet unus, errorem designari τὸ ἔλαττον τῆς διαρέσεως, ab insufficienti enumeratione modorum: Deum enim plures modos nosse, quibus corpus suum præsens statuere possit, quàm hosce tres. R, Speciosa esset solutio à posse ad inesse, si constaret de τῆ ὄλη, seu omnipræsentia carnis, quam expressissimis scripturæ dictis confirmari fingit adversarius, cum ne unum quidem prolatum sit, proferatur, aut unquam proferri possit. Diversissima itaq; ratio est Antitrinitariorum: Filius Dei neq; repletivè neq; definitivè neq; circumscriptivè est in Patre & Sp. S. Ergò non est; quia constat de existentia ista, seu τῆ ὄλη ex verbo Dei. Alia hujus figmen-*

figmenti ratio est, quod nullum in sacris paginis locum habet, de quo meritò quæritur, *quomodo?* & cum nullus neque ex scriptura, neq; ratione, neq; observatione modus possit allegari, iure optimo repudiatur commentum. Ne verò sine causa nobis irascantur, sciant non nobis, sed ipsis inquisitionem modorum præsentiaë imputandam. Ne dicam de circumscriptivo, quo in statu exinanitionis præsens fuisse corpus Christi & verè fatentur; nonne hæc ipsorum verba sunt de modo definitivo, quo corpus Christi invisibile, & per dimensiones penetrabile esse, & spirituales proprietates habere, & simul in pluribus locis esse posse ostendant, *nempe* quod corpora nostra dicantur fore spiritualia; quod similes angelis futuri simus, quod Christus miraculosè per clausum virginis uterum egressus sit, quod ambulaverit super aquas, quod per clausum sepulcrum exierit, quod per occlusas januas ad discipulos penetraverit, quod evanuerit, quod non sit amplius considerandus secundum carnem; quid hinc aliud colligunt, quàm corpus Christi definitivè esse in loco. Sed nec antecedens verum est, nec eo sensu in locis citatis continetur, nec si verum sit maximè, ex eo quod volunt consequitur. Non minùs enim repugnat omni vel multipræsentiaë definitiva

T 4

quàm

quàm circumscriptiva præsentia : quia solius Dei est in omnibus aut in multis simul locis adeste.

13. Et de tertio modo scil. repletivo seu divino, quid tergiversantur? Nonne ubique majestatem & cœlestem illum modum crepant, & hoc ipso loco per sessionem ad dextram majestatis Dei inculcant. Cur ergò testimonia hæc ad probandum eum modum adducunt? Ubi duo vel tres congregati, *ero in medio eorum: Ego ero vobiscum; ut imple- ret omnia*, Ephes. 4. Cur innoxios patres in suam opinionem pertrahere conantur, & imprimis Oecumenium & Theophylactū, quos ipsi corrumpunt in Ephes. 4. Quid verò *alter* ad hæc? Nugatur, ut solet, & personali modo ubiq; esse corpus affirmat, quod supra est confutatum. Probat tamen ex Ephes. 4. *Ut omnia impleat*. Respondeat pro nobis Heshusius. Quæritur, an ex his verbis Ubiquitas probari possit? Nos quidem sæpius expendimus, & Deum ut oculos aperiret invocavimus, sed hæctenus nihil tale videre potuimus. Absurdum est enim impletionem de substantia Christi intelligi, quasi substantia carnis suæ Christus impleat omnia. Significat enim implere virtutem, spiritum & operationem efficacem. Abite nunc, & negate istos à vestris modis citari? Legite Form. Conc. in
qua

quia fol. 302. tres hi modi præsentia tractantur, & Lutherum in Polem, fol. 311, 312. Atq; hæ sunt rationes præcipuæ, quibus Ubiquitas profligatur.

14. Ne verò conquerantur Ubiquistæ, quasi argumentis ipsorum nō sit satisfactum, triplicem rationum classem per ἀνακεφαλαίωσιν in epilogo q. in pugnum contrahemus. Sunt autem hæc argumentorum Ubiquisticorum genera. ^{1.} Sunt reductiones ad absurdum, seu collationes fundamentorum Orthodoxæ doctrinæ cum principiis hæreticorum. ^{2.} Sunt demonstrationes φαινόμενα. ^{3.} Sunt probabiles & verisimiles conjecturæ. Eorum omnium materias brevissimè octo classibus complectemur.

15. Prima fluere videtur ex manducatione corporis Christi in hanc sententiam: quod verè comeditur in cœna Domini, id præsens est: At corpus Christi. Ergò corpus Christi præsens est in cœna, & quidem in multis simul locis, ubi cœna celebratur, ac proinde non est absurdum, id esse ubique. R. Ambiguitas est in terminis. Nam & præsentia & manducatio sunt duplices, spirituales & corporales. Spirituality præsentia non requirit contactum corporalem aut situm localem rei percipiendæ: ita manducatio spiritualis non fit ore, sed corde: non dente sed

T 5 mente.

mente; ac proinde est fallacia homonymiæ. Deinde corpus Christi non editur, quâ gloriosum, sed quâ mortuum, quâ fractum, quâ pascha pro nobis immolatum est: quod quidem sive locum sive tempus respicias, non potest aliter manducari, nisi fide.

16. Secunda classis in hunc syllogismum coacervatur: Si in sanctis angelis & hominibus divina essentia habitat inseparabiliter: ergo omnes divinæ naturæ proprietates cum humana natura sunt realiter communicatæ: quod differentia inter sanctos & Christum in eo consistat, quod in illos omnia dimensè, in Christum verò immensè effusa sint. R. Consistit unio in eo præcipuè, quod divina natura unita sit humanæ naturæ tanquam pars, Christum verum Deum & hominem constituens: In sanctis habitat deitas, ut causa efficiens, justificans, & sanctificans: in Christo verò ut pars compositi. Neq; enim Petro peccante peccat Deus, sed humanitate patiente patitur Deus.

17. Tertia objectio est; Quæ data sunt Christo propter unionem personalem, ab humanitate separari non possunt. At omnia Christo data sunt, Matth. 26. Ergo. R. ^{1.} Omnia sunt data Christo per æternam generationem ut Filio. ^{2.} ut mediatori. ^{3.} etiam carni, non tamen quoad realem communi-
catio-

cationem, sed quatenus sine alterius naturæ
confusione aut distractione dari possunt.

18. Quarta objectio hæc est: Si Christo
non tantum ut mediatori, sed etiam secun-
dum humanam naturam data est omnis po-
testas & nomen supra omne nomen: ergo
etiam omnipotentia, & per consequens, re-
liqua divina attributa. R. Negamus Deum
ea dare, quæ contradictionem implicant.
Quæ enim Deus per essentiam suam simpli-
cissimam & perfectissimam vult, ejus contra-
dictorium velle non potest: alioqui Dei vo-
luntas secum pugnaret. Ambiguitas ergo
est in assumptione. Data est ei *παντα εξουσια*,
quæ non est omnipotentia. Deinde nomen
supra omne nomen, ut ipsa Deitas. Donatio
verò seu effusio idiomatum divinorum in
humanitatem dividit duas in una persona na-
turas cum Nestorio, & easdem confundit
cum Eutychete.

19. Quinta argumentatio in hæc verba
concepitur: Quod omnes carnis infirmita-
tes deposuit, id etiam finiti & circumscripti
naturam simul abjecit. At corpus Christi
per resurrectionem deposuit omnes carnis in-
firmitates. Ergo. R. Finitio & circumscri-
ptio creaturarum non infirmitatem, sed per-
fectionem & complementum earum deno-
tant, teste Ambrosio l. de Sp. S. Nec creatura
dicen-

dicenda est, quæ non habeat circumscriptam determinatamq; virtutem. De corpore Christi speciatim testatur Lucas cap. 24. v. 39, 40. & Johan. cap. 20. v. 20. 27. & Paulus Heb. 2. Christum nobis fratribus suis per omnia similem factum esse contendit, cap. 2. v. 14. & 17. Et Augustin. lib. 3. contr. Maxim. cap. 16. Formam servi resurrectio non consumsit, sed in cœlo locavit, in ipsa sedet ad dextram Dei patris, in ipsa rediturus est ad iudicium.

20. Sexta ratiocinatio est: Ubi duo ἀδιαστάτως καὶ ἀδιαρέτως uniuntur, necesse est, ut ubicunq; unum est, ibi & alterum sit. R. Nego propositionem simpliciter esse veram in iis, in quibus unum longius & latius patet altero, maximè ubi unum est infinitum, alterum finitum. Nam & in sole radius est inseparabiliter corpori solari conjunctus, non tamen ubicunq; radius est, ibi & corpus solis esse oportet.

21. Septima objectio est: Si deitas extra humanitatem existit, sequitur alicubi λόγον esse, ubi non sit Deus & homo: in cœlo nimirum, quatenus Θεάνθρωπος, in terra, quatenus Deus tantum est. R. Nego consequentiam, & fallacia est non causæ. Etiam si enim λόγος sit alicubi, ubi humanitas non est, nihilominus tamen ubiq; est Θεάνθρωπος. Non enim sunt duo λόγοι, alter in carne, alter
extra

extra carnem; sed unus intra & extra humanitatem ἀχώρας & manens propter simplicissimam essentiam.

22. Octava & ultima classis à sessione ad dextram Dei petitur: Ubicunque est dextra Dei, ibi Christus est suâ humanitate. At dextra Dei est ubiq;. Ergò. R. Est fallacia non causæ; quia sessio illa non est causa Ubiquitatis. Quod si asseratur, sequitur ante sessionem istam carnem non fuisse ubique; quo posito corrumpit argumentum ab unione personali ductum. Negamus autem majorem: fit enim confusio dextræ Dei & sessionis ad dextram Dei, *ut supra latius est demonstratum*. Atq;, ut receptui canamus, hæc est omnium pro Ubiquitate certantium copiarum in unum contractarum strages & profligatio, quæ quidem pacem & concordiam Evangelicam amantibus satisfaciat: contentiosis autem, & ad turbandam concordiam conductis, nihil est satis.

23. Concludo igitur, Ubiquitatem, quæ nullo colore pingi aut ullo prætextu defendi potest, ultra glaciale Oceanum vel potiùs extra rerum naturam esse profligandam, eâq;, quæ sola Concordiæ Evangelicæ obstare videtur, eliminatâ, rogo Deum pacis, ut Ecclesiæ suæ largiatur tranquillitatem, quæ abundet instar fluminis latissimi alveo-

los

Pl. 72. los suos excedentis, & sit opus justitiæ pax &
 Efa. 32. securitas usq; in sempiternum : ut montes
 55. &
 48. & colles jubilent coràm nobis exful-
 tantes, & omnes arbores atque
 campi applaudant in prin-
 cipe pacis Jesu Chri-
 sto, Amen.

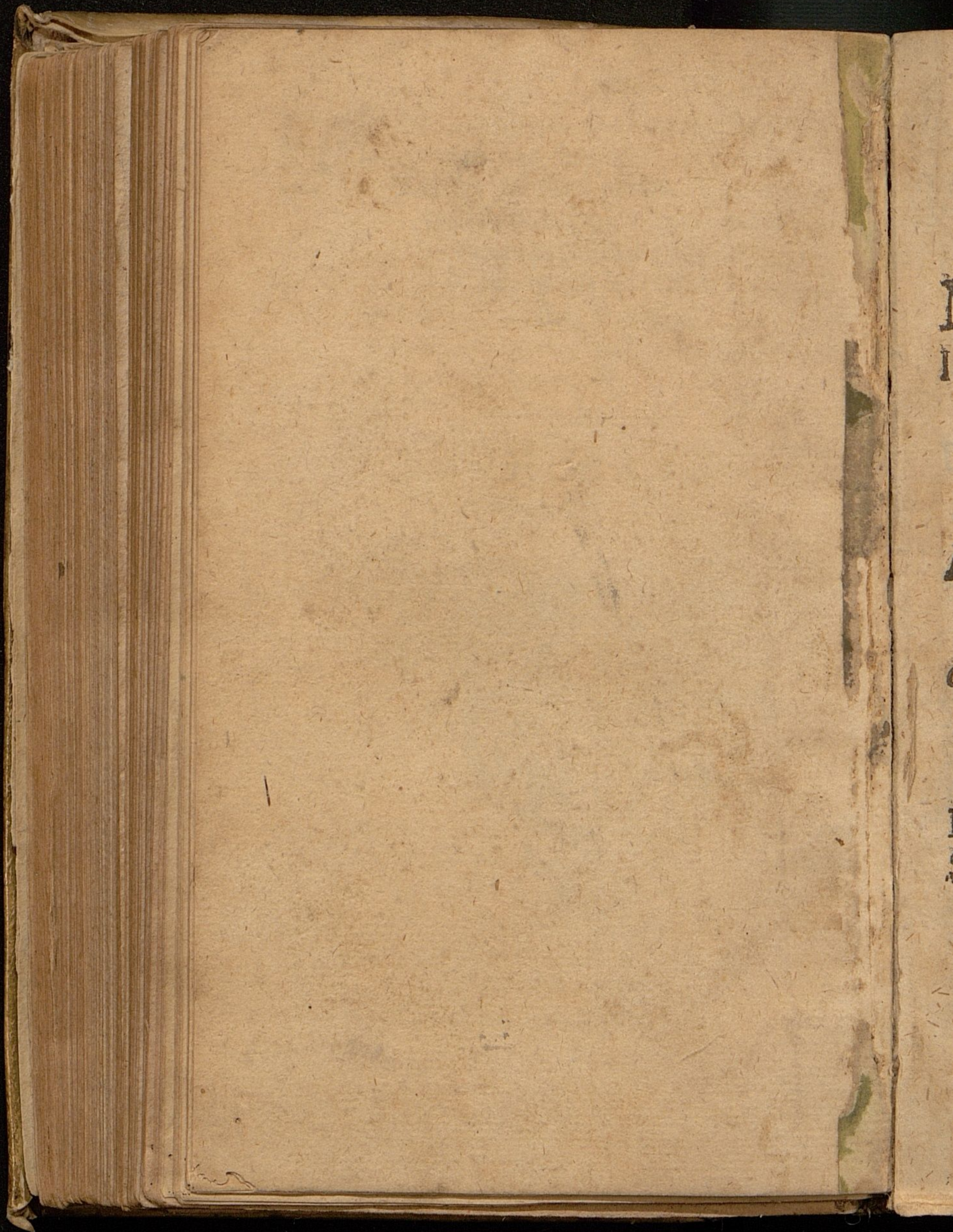

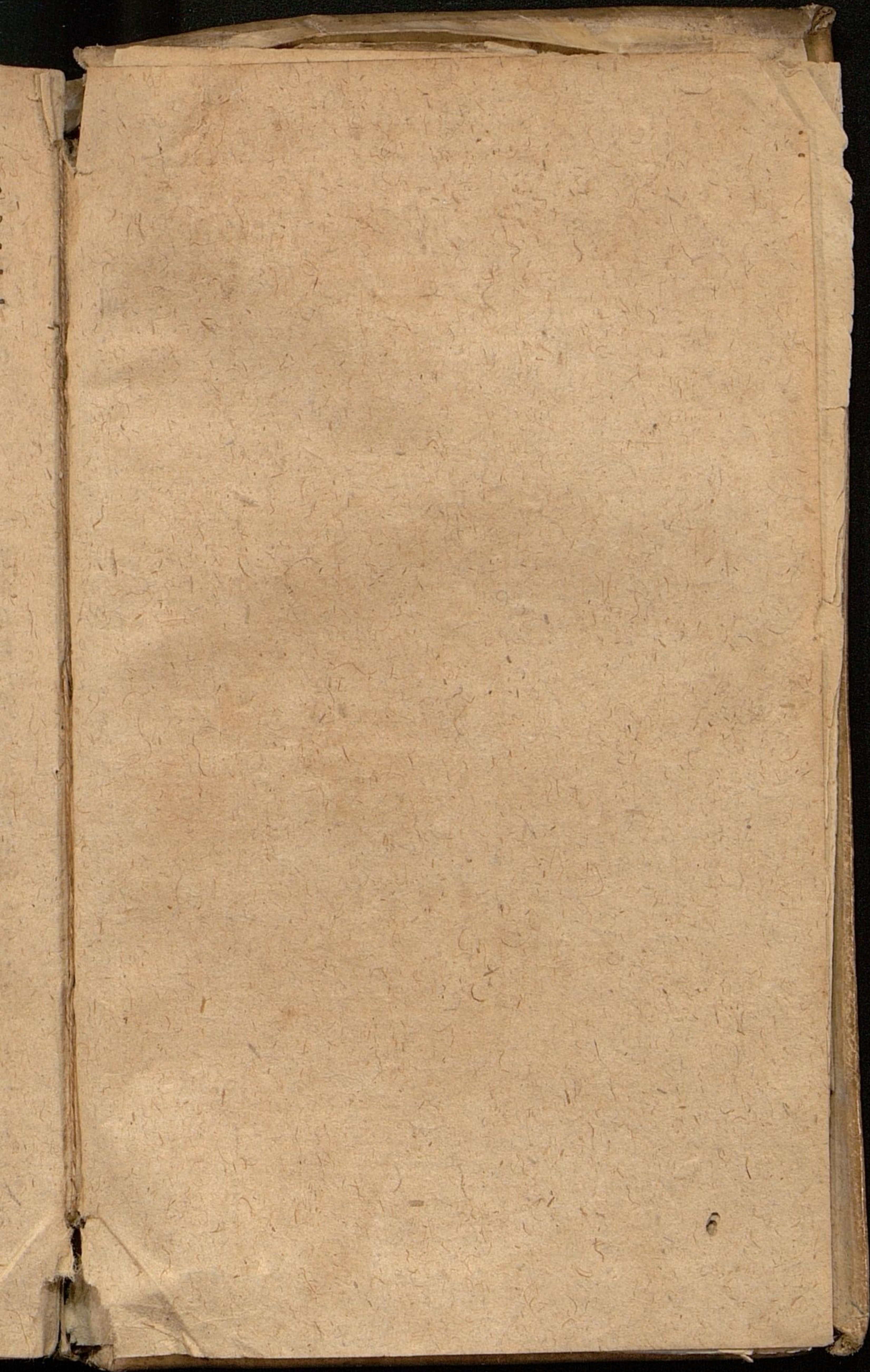
FINIS.

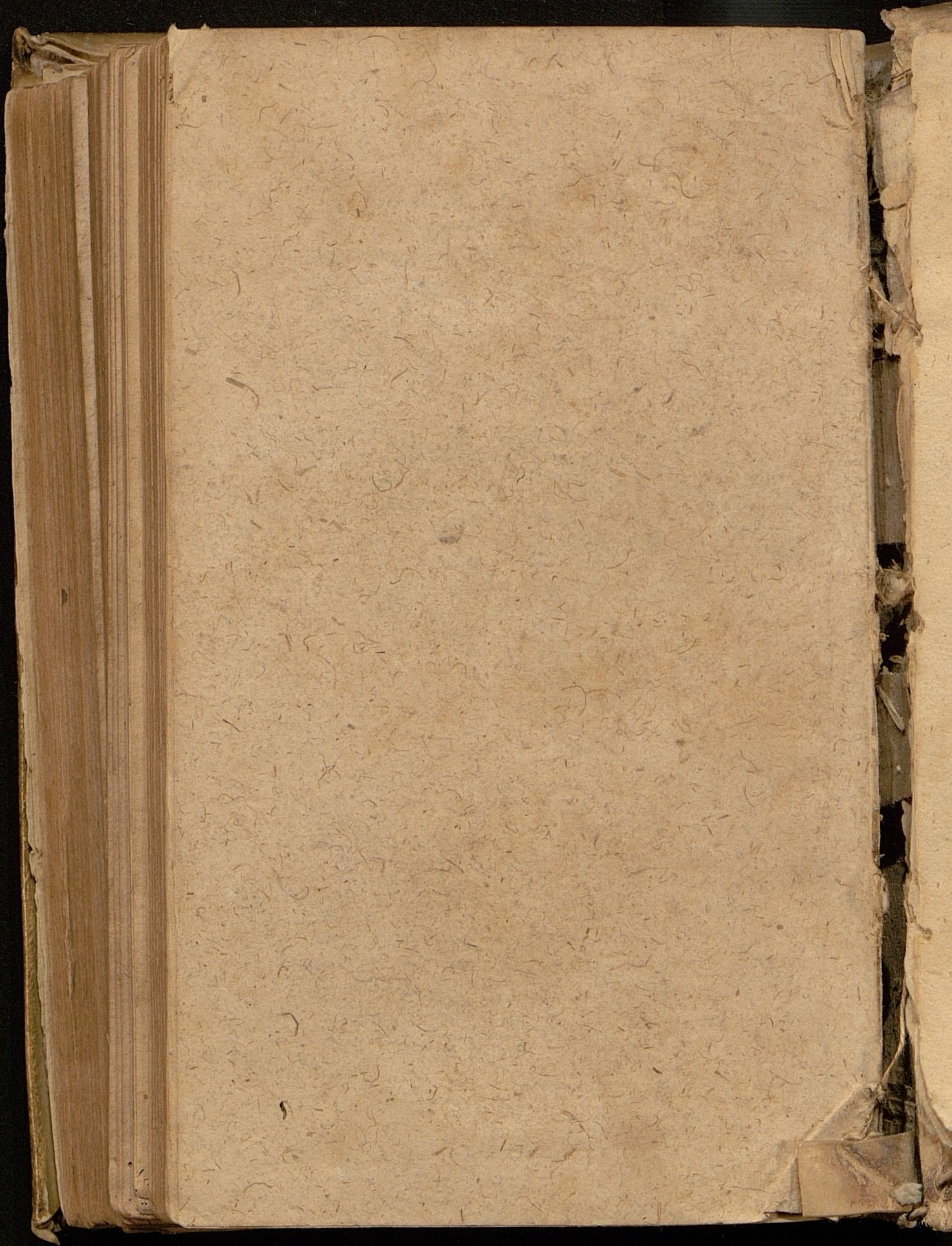

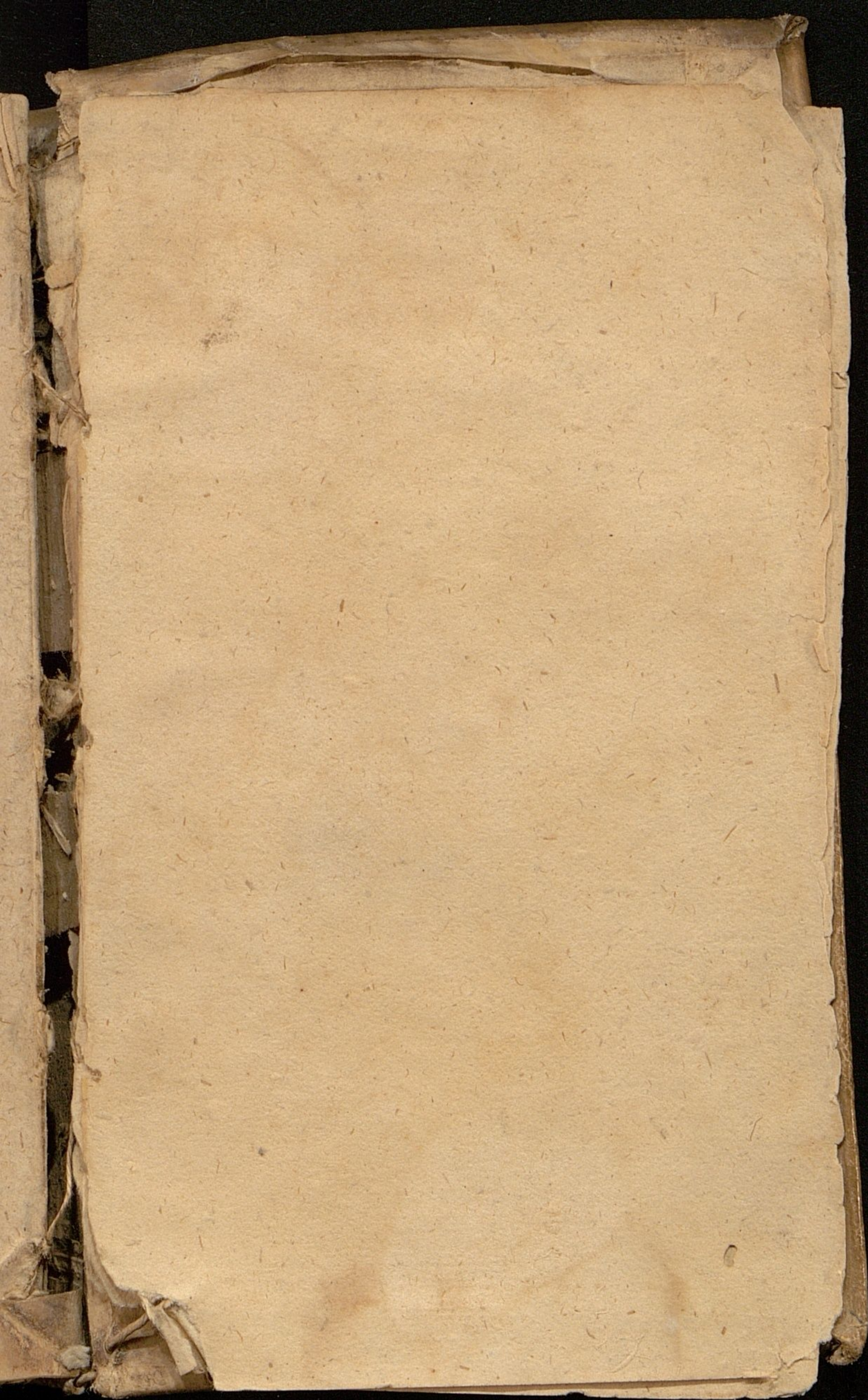
es

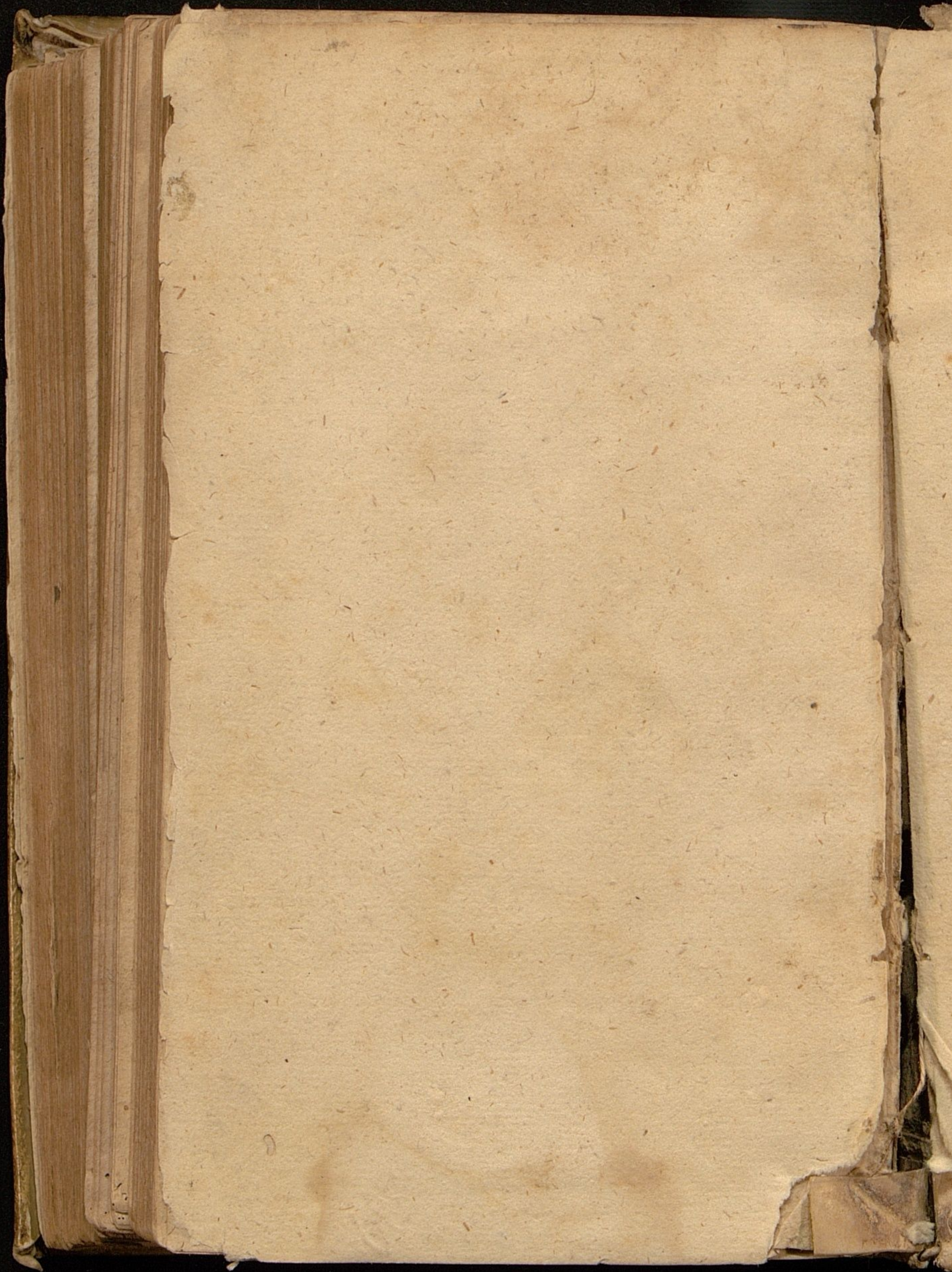

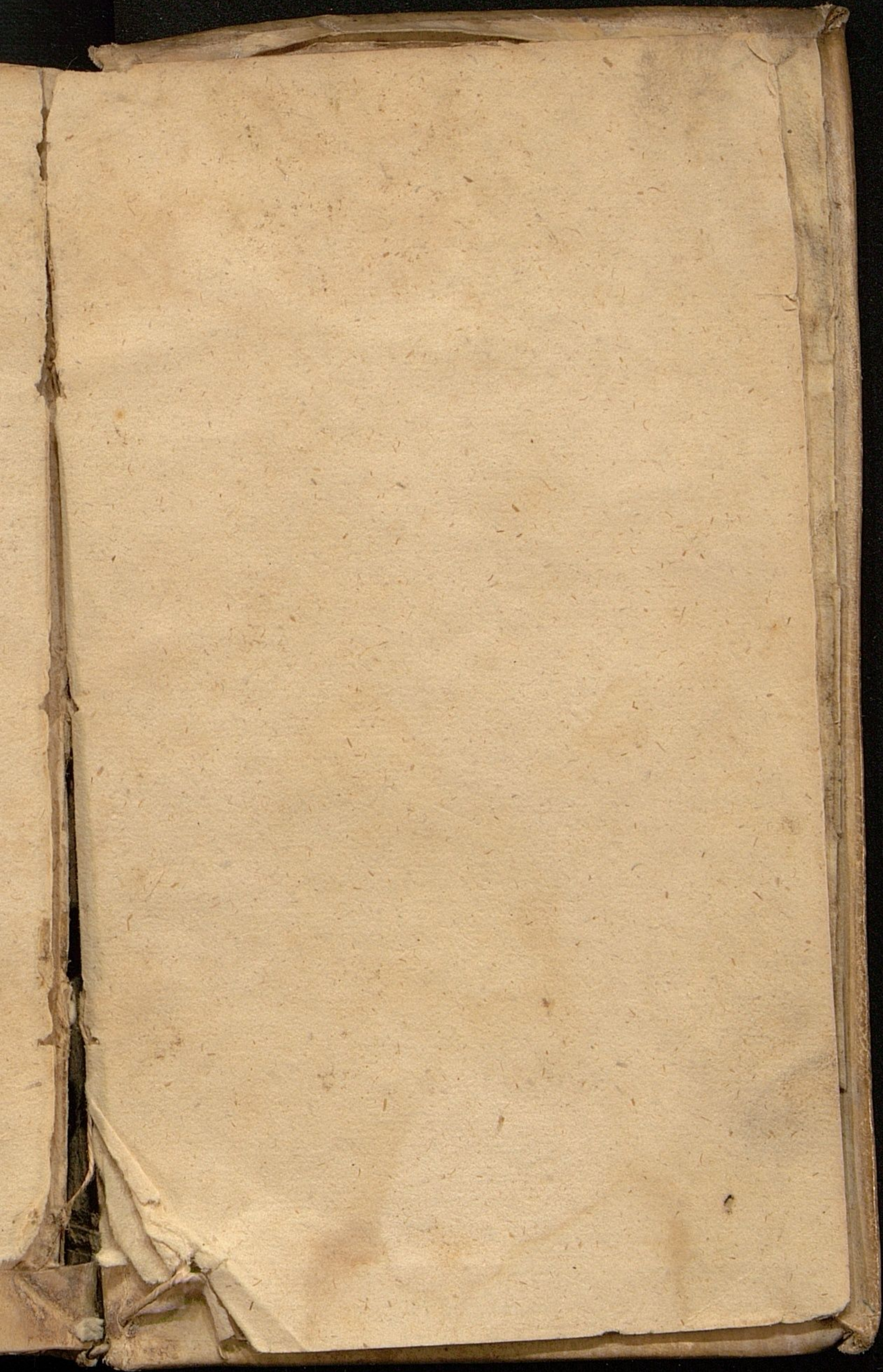

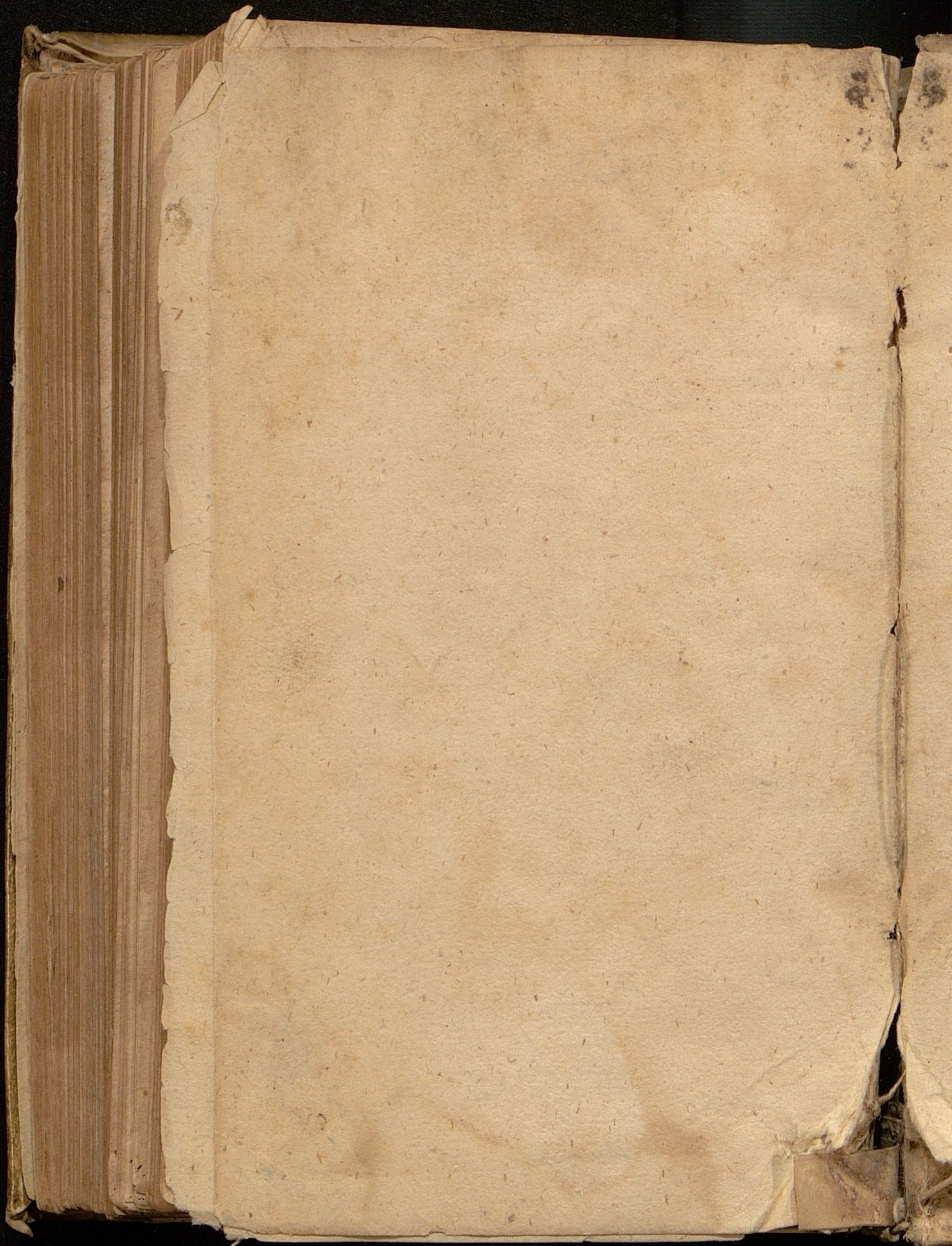

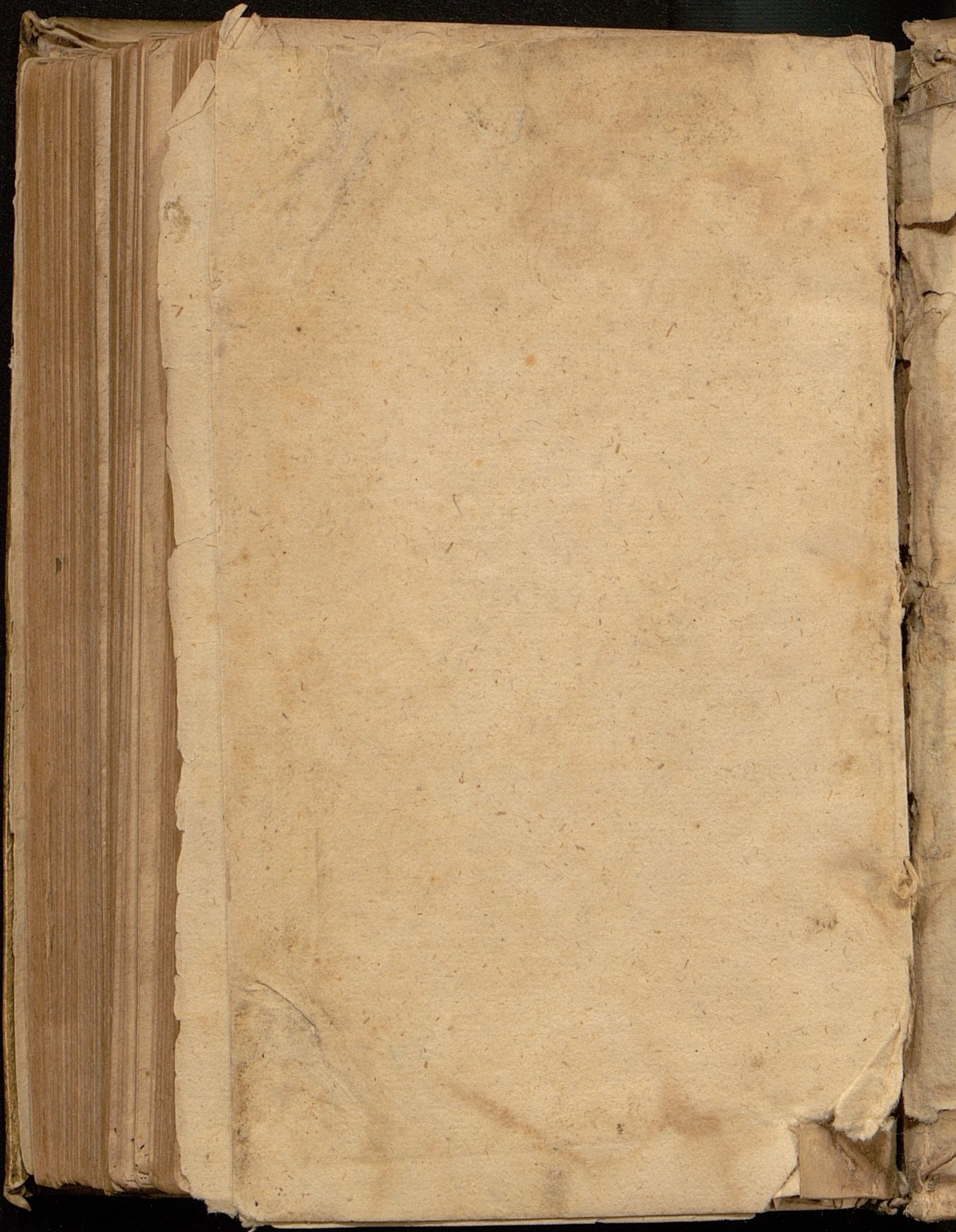

Abz. 2140. 3

M.C.

ULB Halle

3

002 048 558

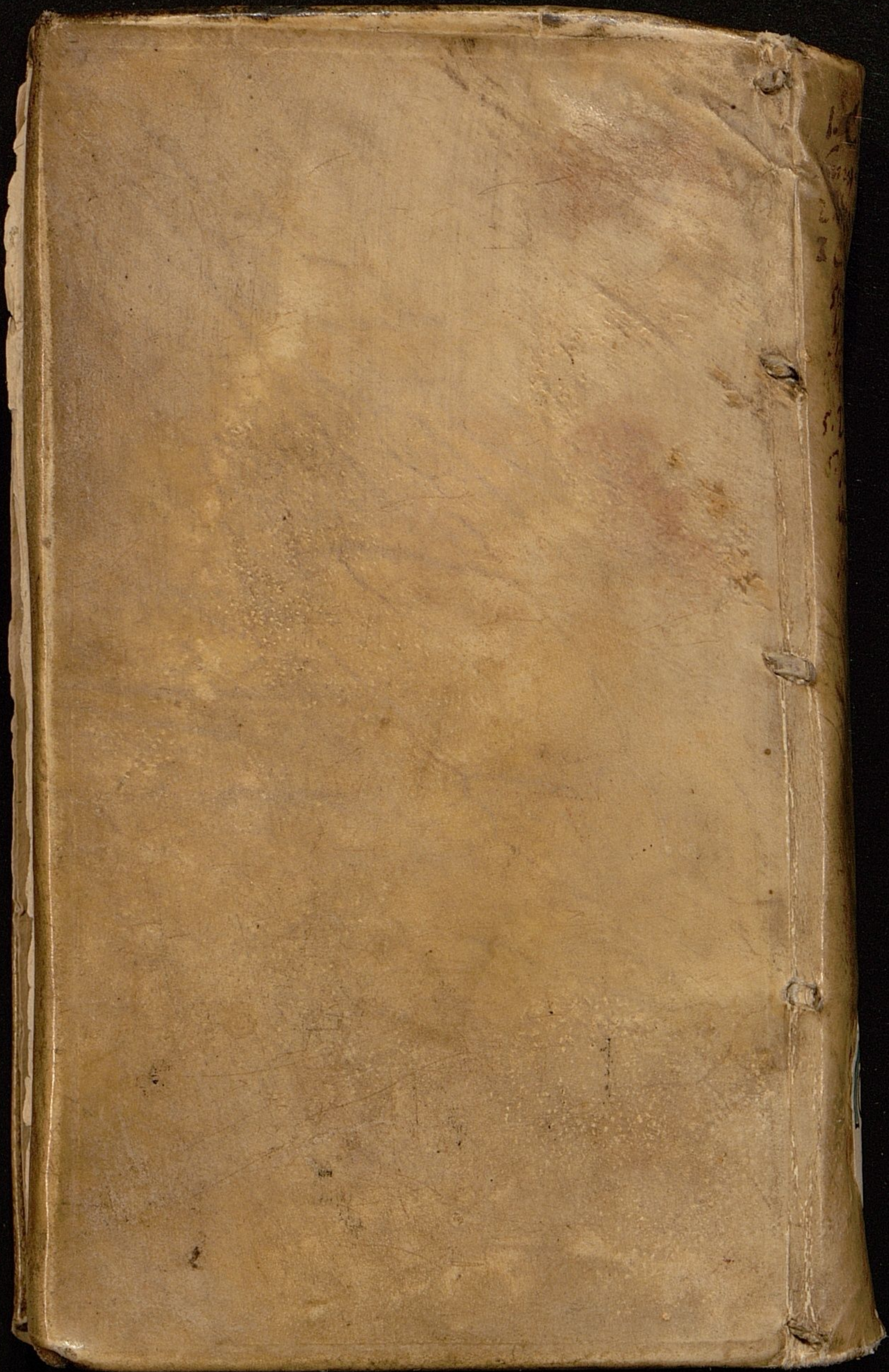

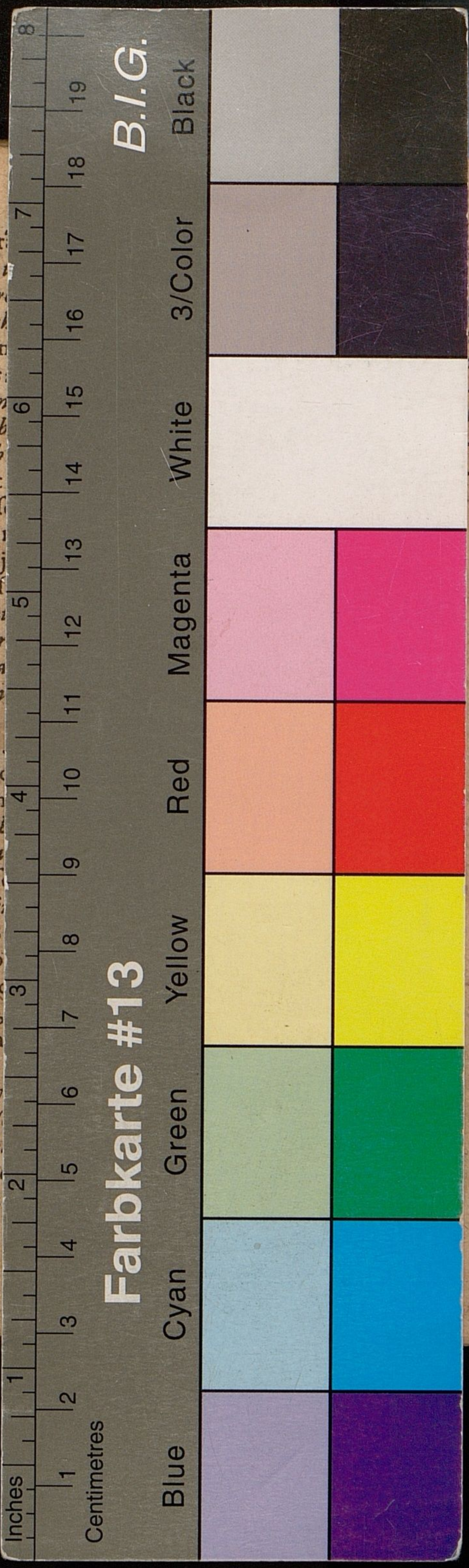
56
Cb 21 20

Nur für den Lesesaal!

VD 77

B.I.G.

Farbkarte #13

DISPUTATIONUM DE CONCILIIIS
DECIMA,

Qua Eutychiani neoterici sive
Ubiquistæ refutantur:

Ad quam

DEO OPT. MAX.
ANNUENTE,

Præside

Reverendo & clarissimo viro,

D.M. JOHANNES LAMPADIO, S. THEOLOG. HISTORIARUMQUE IN SCHOLA PUBL. BREMENSI PROFESSORE DIGNISSIMO,

respondebit,

ABRAHAMUS ULRICUS
SERVESTA-ANHALTINUS,

Ad d. 21. August. horis locoq. solitis.

Præstantissimo viro, M. A. Petro à Hoffm. libello Serky. nae hypodidascalo, amico e. affini suo plurimum colen. mittit Abrahamus Ulricus

BREMÆ

Apud Johannem Wesselium, a. 1613.

4.4.

Fragmentary text from the left page: ...tū Cr... e, sed... ita pr... ce ant... rbis n... ivans... rasum... rilli ob... cno ab... Extat... gat, f... s, exp... errū j... dverf... i! com... edider... rpara... bus m... orem... Quid... stianc... oldan... e. Veri... Papa... ium f... lus sci... us. B... exho... né cac... sforé... ngen... plici... marty... stia af... occide... alis S... ns de

